BESLUIT (GBVB) 2023/921 VAN DE RAAD

van 4 mei 2023

betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 41, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad ([1]) is de Europese Vredesfaciliteit (de "faciliteit") opgericht voor de financiering door de lidstaten van acties van de Unie in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid die tot doel hebben de vrede te handhaven, conflicten te voorkomen en de internationale veiligheid te versterken, op grond van artikel 21, lid 2, punt c), van het Verdrag. De faciliteit dient in het bijzonder op grond van artikel 1, lid 2, van Besluit (GBVB) 2021/509 gebruikt te worden voor het financieren van steunmaatregelen zoals acties ter versterking van de capaciteiten op militair en defensiegebied van derde staten en regionale en internationale organisaties.

(2) In de integrale strategie van 2016 voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie zijn de volgende doelstellingen vastgesteld: versterken van veiligheid en defensie, investeren in de veerkracht van staten en samenlevingen ten oosten van de Unie, ontwikkelen van een geïntegreerde aanpak van conflicten en crises, bevorderen en ondersteunen van coöperatieve regionale ordes, en inzetten op een mondiale governance die berust op het internationaal recht, met inbegrip van naleving van het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht.

(3) Op 21 maart 2022 heeft de Unie het strategisch kompas goedgekeurd, met als doel een sterkere en bekwamere veiligheidsverstrekker te worden, onder meer door meer gebruik te maken van de faciliteit ter ondersteuning van de defensievermogens van de partners.

(4) De Unie hecht aan nauwe betrekkingen ter ondersteuning van een sterke, onafhankelijke en welvarende Republiek Moldavië, gebaseerd op de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds ([2]) (de "associatieovereenkomst"), met inbegrip van de diepe en brede vrijhandelsruimte, en aan de bevordering van politieke associatie en economische integratie, waarbij tevens de soevereiniteit en de territoriale integriteit van de Republiek Moldavië binnen zijn internationaal erkende grenzen resoluut ondersteund wordt. Op grond van artikel 5 van de associatieovereenkomst dienen de Unie en de Republiek Moldavië hun dialoog en samenwerking te intensiveren en de geleidelijke convergentie op het vlak van het buitenlands en veiligheidsbeleid, met inbegrip van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB), te bevorderen, en dienen zij bijzondere aandacht te besteden aan conflictpreventie, vreedzame conflictoplossing en crisisbeheersing, regionale stabiliteit, ontwapening, non-proliferatie, wapenbeheersing en uitvoercontrole.

(5) De Unie erkent de belangrijke bijdrage van de Republiek Moldavië aan het GVDB van de Unie, met inbegrip van zijn continue bijdrage aan de opleidingsmissie van de Europese Unie in de Republiek Mali.

(6) Dit besluit bouwt voort op Besluiten (GBVB) 2021/2136 ([3]) en (GBVB) 2022/1093 ([4]) van de Raad met betrekking tot het blijvende engagement van de Unie om de versterking van de capaciteiten van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië te ondersteunen op gebieden waar prioritaire behoeften bestaan.

([1]) Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528 (PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14).

([2]) PB L 260 van 30.8.2014, blz. 4.

([3]) Besluit (GBVB) 2021/2136 van de Raad van 2 december 2021 betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië (PB L 432 van 3.12.2021, blz. 63).

([4]) Besluit (GBVB) 2022/1093 van de Raad van 30 juni 2022 betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië (PB L 176 van 1.7.2022, blz. 22).

(7) Op 6 februari 2023 heeft de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") een verzoek van de Republiek Moldavië aan de Unie ontvangen om de strijdkrachten van de Republiek Moldavië te steunen bij de aankoop van essentiële uitrusting ter versterking van de capaciteiten van haar eenheden voor luchtruimbewaking, mobiliteit, logistiek, commando en controle en cyberdefensie.

(8) De steunmaatregelen dienen uitgevoerd te worden met inachtneming van de beginselen en voorschriften van Besluit (GBVB) 2021/509, en met name naleving van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad ([5]), en in overeenstemming met de voorschriften voor de uitvoering van ontvangsten en uitgaven die in het kader van de faciliteit gefinancierd worden.

(9) De Raad herhaalt vastbesloten te zijn de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de democratische beginselen te beschermen, te bevorderen en na te leven, en de rechtsstaat en goed bestuur te versterken in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties, met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en met het internationaal recht, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Instelling, doelstellingen, reikwijdte en looptijd

1. Bij dit besluit wordt een in het kader van de Europese Vredesfaciliteit (de "faciliteit") te financieren steunmaatregel ten gunste van de Republiek Moldavië (de "begunstigde") ingesteld (de "steunmaatregel").

2. De doelstelling van de steunmaatregel is bij te dragen tot de versterking van de capaciteiten van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië om de nationale veiligheid, stabiliteit en veerkracht in de defensiesector te vergroten, in overeenstemming met het algemene beleid van de Unie ten aanzien van de Republiek Moldavië. Voortbouwend op eerdere steun uit de faciliteit zal de steunmaatregel de strijdkrachten van de Republiek Moldavië in staat stellen de operationele doeltreffendheid te vergroten, sneller aan de Unienormen te voldoen en tot interoperabiliteit te komen, en zo burgers beter te beschermen in crisis- en noodsituaties. De steunmaatregel zal ook de capaciteiten van de Republiek Moldavië om deel te nemen aan militaire GVDB-missies en -operaties van de Unie versterken.

3. Ter verwezenlijking van de in lid 2 vastgelegde doelstelling wordt, in het kader van de steunmaatregel, voorzien in financiering van de volgende soorten niet-dodelijke uitrusting, benodigdheden en diensten, met inbegrip van technische opleiding aan de eenheden van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië die ondersteuning krijgen in het kader van de steunmaatregel:

a) luchtruimbewakingsuitrusting;

b) mobiliteits- en vervoersuitrusting;

c) logistieke uitrusting;

d) uitrusting voor commando en controle;

e) uitrusting voor cyberdefensie.

4. De steunmaatregel heeft een looptijd van 36 maanden vanaf de datum van sluiting van de eerste overeenkomst tussen de beheerder voor steunmaatregelen die optreedt als ordonnateur en de in artikel 4, lid 2, van dit besluit vermelde entiteiten, overeenkomstig artikel 32, lid 2, punt a), van Besluit (GBVB) 2021/509.

Artikel 2

Financiële regelingen

1. Het financiële referentiebedrag ter dekking van de uitgaven in verband met de steunmaatregel bedraagt 40 000 000 EUR.

([5]) Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad van 8 december 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie (PB L 335 van 13.12.2008, blz. 99).

2. De uitgaven worden beheerd overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 en de voorschriften voor de uitvoering van de in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven.

Artikel 3

Regelingen met de begunstigde

1. De hoge vertegenwoordiger treft de nodige regelingen met de begunstigde om ervoor te zorgen dat die de bij dit besluit vastgelegde voorschriften en voorwaarden naleeft, als voorwaarde voor het verlenen van steun in het kader van de steunmaatregel.

2. De in lid 1 vermelde regelingen omvatten bepalingen die de begunstigde ertoe verplichten ervoor te zorgen dat:

a) de eenheden van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië het toepasselijke internationaal recht naleven, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht;

b) de in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa goed en efficiënt ingezet worden voor de doeleinden waarvoor zij verstrekt zijn;

c) de in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa voldoende onderhouden worden, zodat zij gedurende hun gehele levensduur bruikbaar en operationeel beschikbaar blijven;

d) de in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa aan het einde van hun levensduur niet verloren gaan of zonder toestemming van het bij Besluit (GBVB) 2021/509 ingestelde comité voor de faciliteit overgedragen worden aan andere personen of entiteiten dan die welke in die regelingen vermeld worden.

3. De in lid 1 vermelde regelingen bevatten tevens bepalingen inzake de opschorting en beëindiging van de steun in het kader van de steunmaatregel indien blijkt dat de begunstigde de in lid 2 vastgestelde verplichtingen niet nakomt.

Artikel 4

Uitvoering

1. De hoge vertegenwoordiger is ervoor verantwoordelijk dat dit besluit uitgevoerd wordt overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 en de voorschriften voor de uitvoering van de ontvangsten en uitgaven die in het kader van de faciliteit gefinancierd worden, op een wijze die strookt met het geïntegreerd methodologisch kader voor de beoordeling en vaststelling van de vereiste maatregelen en controles voor steunmaatregelen in het kader van de faciliteit.

2. De in artikel 1, lid 3, vermelde activiteiten worden uitgevoerd door:

a) het Estse Centrum voor defensie-investeringen, wat betreft artikel 1, lid 3, punten a) tot en met d), en

b) de e-Governance Academy, wat betreft artikel 1, lid 3, punt e).

Artikel 5

Toezicht, controle en evaluatie

1. De hoge vertegenwoordiger ziet erop toe dat de begunstigde de verplichtingen van artikel 3 nakomt. Dat toezicht verschaft kennis over de context van en het risico op niet-nakoming van de overeenkomstig artikel 3 vastgestelde verplichtingen, en draagt bij aan de voorkoming van zulke gevallen van niet-nakoming, met inbegrip van schendingen van het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht door de eenheden van de strijdkrachten van de Republiek Moldavië die ondersteuning krijgen in het kader van de steunmaatregel.

2. De controle na verzending van uitrusting en leveringen wordt als volgt georganiseerd:

a) leveringsverificatie, waarbij leveringscertificaten door de eindgebruiker-strijdkrachten ondertekend moeten worden op het moment van eigendomsoverdracht;

b) verslaglegging over de inventaris, waarbij de begunstigde jaarlijks verslag moet uitbrengen over de inventaris van geleverde goederen, totdat het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) een dergelijke verslaglegging niet langer nodig acht;

c) inspecties ter plaatse, waarbij de begunstigde de hoge vertegenwoordiger op diens verzoek toegang verleent om ter plaatse controles uit te voeren.

3. Na voltooiing van de steunmaatregel maakt de hoge vertegenwoordiger een eindevaluatie op om te beoordelen of de steunmaatregel bijgedragen heeft aan het verwezenlijken van de in artikel 1, lid 2, genoemde doelstelling.

Artikel 6

Verslaglegging

Gedurende de uitvoeringsperiode brengt de hoge vertegenwoordiger overeenkomstig artikel 63 van Besluit (GBVB) 2021/509 halfjaarlijks verslag uit aan het PVC over de uitvoering van de steunmaatregel. De beheerder voor steunmaatregelen brengt het bij Besluit (GBVB) 2021/509 ingestelde comité voor de faciliteit overeenkomstig artikel 38 van dat besluit regelmatig op de hoogte van de uitvoering van de ontvangsten en uitgaven, onder meer door informatie te verstrekken over de betrokken leveranciers en onderaannemers.

Artikel 7

Opschorting en beëindiging

1. Het PVC kan overeenkomstig artikel 64 van Besluit (GBVB) 2021/509 besluiten de uitvoering van de steunmaatregel geheel of gedeeltelijk op te schorten.

2. Het PVC kan de Raad ook aanbevelen de steunmaatregel te beëindigen.

Artikel 8

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 4 mei 2023.

Voor de Raad
De voorzitter
J. BORRELL FONTELLES